

شوهرم کتکم می زند، چطور طلاق بگیرم؟

Photo: HalfPoint/Bigstockphoto.com

موسی برزین خلیفه‌لو - وکیل خانه امن

پرسشگر: سلام! خانم ۴۰ ساله‌ای هستم که دو فرزند دارم. شوهرم در خانه خیلی بدرفتار است، به طوری که بر سر مسائل کوچک مرا مورد ضرب و شتم قرار می‌دهد. به خاطر بچه‌هایم تا حالا تحمل کرده‌ام اما دیگر نمی‌توانم. چند روز پیش پس از بازگشت از یک مهمانی به بهانه اینکه نباید حرفهایی را می‌زدم و اینکه به برخی بی‌احترامی کرده‌ام مرا به شدت کتک زد. بینی من شکست و پیشانی‌ام به شدت آسیب دید. به درمانگاه رفتم و معالجه شدم.

فکر نمی‌کنم که رفتار شوهرم تغییر کند و اصلاح شود چون سالهاست که همین رفتار را دارد. قبلا هم بارها مرا کتک زده است حتی یک بار مقابل خانواده‌اش به من سیلی زد. وقتی هم که می‌گویم چرا چنین رفتاری می‌کنی می‌گوید من شوهرت هستم و طبیعی است عصبانی بشوم. می‌گویند تقصیر خودت است که کارهایی می‌کنی که من عصبانی می‌شوم.

به هر حال من الان در خانه برادرم هستم و قصد دارم از او شکایت کنم و طلاق بگیرم. راه دیگری برای من باقی نمانده است. لطفا راهنمایی کنید که چطور می‌توانم شکایت کنم؟

وکیل خانه امن: متاسفم از وضعیت پیش آمده برای شما. ایا منظورتان از شکایت این است که می‌خواهید نسبت به ضرب و جرح شکایت کنید؟

پرسشگر: بله. هم نسبت به ضرب و جرح و هم می‌خواهم جدا بشوم.

وکیل خانه امن: نسبت به ضرب و جرح می‌توانید شکایت کیفری کنید و شوهرتان را تحت تعقیب قرار دهید. جنایت عمدی بر عضو یا همان ضرب و جرح بر اساس حقوق ایران جرم بوده و مجازات‌هایی برای آن پیش‌بینی شده است.

قانون مجازات اسلامی فردی را که عمدا فرد دیگری را مورد ضرب و جرح قرار دهد مجرم می‌داند و مجازات او را قصاص، دیه و در برخی موارد تعزیر از جمله حبس تعیین کرده است. بدین ترتیب اگر مردی هرگونه آسیبی به جسم یا منافع همسر خود وارد کند مجرم محسوب می‌شود و قربانی می‌تواند در دادگاه علیه وی شکایت کرده و مجازاتش را بخواهد.

مجازات ضرب و جرح عمدی قصاص و دیه است که در اکثر موارد به دلیل عدم امکان اجرای قصاص، مجازات دیه در نظر گرفته می‌شود. دادگاه با توجه به میزان آسیب و نظریه پزشکی قانونی مقدار دیه را معین و مرتکب را به پرداخت آن ملزم می‌کند. مقررات و مقدار دیه در مواد ۸۴۴ الی ۷۲۷ قانون مجازات اسلامی بیان شده است.

پرسشگر: پس مجازات ایشان فقط دیه خواهد بود؟

وکیل خانه امن: بستگی به آسیب‌های وارده به شما دارد. علاوه بر مجازات دیه، در برخی موارد ممکن است شوهری که همسر خود ضرب و جرح همسر خود پرداخته است به مجازات حبس نیز محکوم شود. با این توضیح که اگر ضرب و جرح منجر به آسیب شدیدی در بدن شود و یا مرتکب از سلاح سرد یا گرم استفاده کرده باشد، مجازات حبس به میان خواهد آمد. بر اساس ماده ۴۱۶ قانون مجازات اسلامی (بخش تعزیرات): «هرکس عمداً به دیگری جرح یا ضربی وارد آورد که موجب نقصان یا شکستن یا از کار افتادن عضوی از اعضا یا منتهی به مرض دائمی یا فقدان یا نقص یکی از حواس یا منافع یا زوال عقل مجنی‌علیه گردد در مواردی که قصاص امکان نداشته باشد چنانچه اقدام وی موجب اخلال در نظم و صیانت و امنیت جامعه یا بیم تجری مرتکب یا دیگران گردد به دو تا پنج سال حبس محکوم خواهد شد و در صورت درخواست مجنی‌علیه مرتکب به پرداخت دیه نیز محکوم می‌شود. تبصره - در صورتی که جرح وارده منتهی به ضایعات فوق نشود و آلت جرح اسلحه یا چاقو و امثال آن باشد مرتکب به سه ماه تا یک سال حبس محکوم خواهد شد.»

بنابراین اگر وضعیت شما با ماده فوق مطابقت می‌کند احتمال محکوم شدن ایشان به حبس نیز وجود دارد اما اگر آسیب در حد شکستن بینی و یا خراش و کبودی باشد فقط حکم به دیه داده می‌شود. در این مورد دادسرا شما را به پزشکی قانونی معرفی می‌کند و پزشکی قانونی پس از معاینه میزان و کیفیت آسیب‌ها را گزارش می‌کند. این گزارش در جریان دادگاه در اختیار قاضی پرونده قرار می‌گیرد.

پرسشگر: برای شکایت باید به کجا مراجعه کنم؟

وکیل خانه امن: باید به دادرسی حوزه خانه مشترکتان بروید و شکایت خود را مطرح کنید. توجه کنید که تمامی مدارک و شواهدی که ضرب و جرح را ثابت می‌کند باید ارائه دهید. به عنوان مثال گزارش درمانگاهی که به آنجا مراجعه کردید، استشهادیه از همسایگان و آشنایان مبنی بر ضرب و جرح، شهادت فرزندان و دیگر کسانی که از موضوع اطلاع دارند از جمله مواردی است که می‌تواند در دادگاه ادعای شما را ثابت کند.

پرسشگر: در مورد طلاق چگونه؟ آیا می‌توانم طلاق بگیرم؟

وکیل خانه امن: یکی از مواردی که برای زن حق جدایی ایجاد می‌شود ضرب و جرح و سوءرفتار شوهر است. برای تقاضای طلاق شما باید به دادگاه خانواده مراجعه کنید. در دادخواست رفتارهای شوهرتان را توضیح دهید و مدارک لازم از جمله پرونده درمانی و استشهادیه محلی را ضمیمه کنید. دادگاه اگر تشخیص دهد که زندگی برای شما سخت و غیر قابل تحمل شده حکم طلاق را صادر خواهد کرد. اما قبل از اینکه یک طرفه تقاضای طلاق بدهید با شوهرتان صحبت کنید تا به طلاق توافقی راضی شود زیرا طلاق توافقی خیلی راحت‌تر به نتیجه می‌رسد. در مورد جنبه‌های مالی نیز اگر توافق کنید که بر اساس توافق عمل می‌شود اگر توافق نکنید دادگاه شوهرتان را ملزم به پرداخت مهریه و اجرت‌المثل می‌کند.